

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (devītā palāta)

2018. gada 19. aprīlī *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Iepirkuma procedūras ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs – Direktīva 2004/17/EK – Pienākums pārskatīt cenu pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas – Šāda pienākuma neesamība Direktīvā 2004/17/EK, kā arī šāda pienākuma neizrietēšana no LESD 56. panta un Direktīvas 2004/17/EK pamatā esošajiem vispārējiem principiem – Ar dzelzceļa pārvadājumu darbību saistīti uzkopšanas un uzturēšanas pakalpojumi – LESD 3. panta 3. punkts – LESD 26., 57., 58. un 101. pants – Pietiekamu precizējumu par pamatlīdzes faktiskajiem apstākļiem, kā arī iemeslu, kas pamato atbildes uz prejudiciālajiem jautājumiem vajadzību, neesamība – Nepieņemamība – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 16. pants – Valsts tiesību normas, ar kurām netiek īstenotas Savienības tiesības – Kompetences neesamība

Lieta C-152/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Consiglio di Stato* (Valsts padome, Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2016. gada 24. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 24. martā, tiesvedībā

Consorzio Italian Management,

Catania Multiservizi SpA

pret

Rete Ferroviaria Italiana SpA.

TIESA (devītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Vajda [*C. Vajda*] (referents), tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*] un K. Likurģs [*C. Lycourgos*],

ģenerālvokāts: M. Bobeks [*M. Bobek*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Consorzio Italian Management* un *Catania Multiservizi SpA* vārdā – *E. Giardino* un *A. Cariola*, *avvocati*,
- *Rete Ferroviaria Italiana SpA* vārdā – *U. Cossu*, *avvocato*,

* Tiesvedības valoda – itāļu.

- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *S. Fiorentino, avvocato dello Stato*,
- Spānijas valdības vārdā – *J. García-Valdecasas Dorrego*, pārstāve,
- Eiropas Parlamenta vārdā – *L. Visaggio* un *R. van de Westelaken*, pārstāvji,
- Eiropas Savienības Padomes vārdā – *E. Moro* un *M. Balta*, pārstāves,
- Eiropas Komisijas vārdā – *G. Gattinara* un *P. Ondrůšek*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LES 3. panta 3. punktu, LESD 26., 56.–58. un 101. pantu, Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 16. pantu un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/17/EK (2004. gada 31. marts), ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs (OV 2004, L 134, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 1251/2011 (2011. gada 30. novembris) (OV 2011, L 319, 43. lpp.), (turpmāk tekstā – “Direktīva 2004/17”), kā arī par Direktīvas 2004/17 spēkā esamības izvērtējumu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Conorzio Italian Management* un *Catania Multiservizi SpA*, no vienas puses, un *Rete Ferroviaria Italiana SpA* (turpmāk tekstā – “RFI”), no otras puses, par pēdējās minētās atteikumu apmierināt to lūgumu pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas, tostarp saistībā ar dzelzceļa staciju uzkopšanas pakalpojumu sniegšanu, pārskatīt šī līguma cenu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvā 2004/17 ir paredzēta līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru koordinēšana noteiktās nozarēs, kuras minētas šīs direktīvas 3.–7. pantā un kuru vidū ir arī transporta pakalpojumi.
- 4 Šīs direktīvas I sadaļas III nodaļā “Vispārēji principi” ietvertajā 10. pantā “Līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritēriji” ir noteikts:

“Līgumslēdzēju attieksme pret uzņēmējiem ir vienāda un nediskriminējoša, un to darbība ir pārredzama.”

- 5 Atbilstoši minētās direktīvas 16. pantam “Līgumu robežvērtības”:

“Attiecībā uz konkrētās darbības veikšanu, izņemot 19. līdz 26. pantā paredzētos izņēmumus vai ievērojot 30. pantu, šī direktīva attiecas uz līgumiem, kuru vērtība bez pievienotās vērtības nodokļa (PVN) ir novērtēta ne zemāk kā šādas robežvērtības:

- a) EUR 400 000 attiecībā uz piegāžu un pakalpojumu līgumiem;

[..].”

- 6 Šīs pašas direktīvas 20. panta “Līguma slēgšanas tiesības, kas piešķirtas mērķiem, kuri nav attiecīgās darbības veikšana, vai kas piešķirtas šādas darbības veikšanai trešā valstī” 1. punktā ir noteikts:

“Šī direktīva neattiecas uz līguma slēgšanas tiesībām, ko līgumslēdzēji piešķir mērķiem, kuri nav 3. līdz 7. pantā minēto darbību veikšana [...]”

- 7 Direktīvas 2004/17 55. panta “Līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritēriji” 1. punktā ir paredzēts:

“Neierobežojot valstu normatīvos vai administratīvos aktus par konkrētu pakalpojumu apmaksu, kritēriji, uz ko līgumslēdzēji pamatojas, piešķirot līgumu slēgšanas tiesības:

a) ja līguma slēgšanas tiesības ir piešķirtas, pamatojoties uz saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu pēc līgumslēdzēja ieskatiem, ir dažādi kritēriji, kas saistīti ar konkrētā līguma priekšmetu, piemēram, piegādes vai pabeigšanas termiņš, ekspluatācijas izmaksas, rentabilitāte, kvalitāte, estētiskās un funkcionālās īpašības, ekoloģiski raksturlielumi, tehniskā vērtība, garantijas remonts un tehniskā palīdzība, saistības attiecībā uz rezerves daļām, piegādes pasūtījumu drošums, cena u.c.;

b) ir tikai zemākā cena.”

- 8 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 94. pantam:

“Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu papildus Tiesai uzdoto prejudiciālo jautājumu formulējumam ietver:

a) strīda priekšmeta, kā arī faktu, kuriem ir nozīme un kurus ir konstatējusi iesniedzējtiesa, kopsavilkumu vai vismaz to faktu izklāstu, uz kuriem balstīti jautājumi;

[..]

c) to iemeslu izklāstu, kas likuši iesniedzējtiesai šaubīties par noteiktu Savienības tiesību normu interpretāciju vai spēkā esamību, kā arī saikni, ko tā konstatējusi starp šīm tiesību normām un pamatlietai piemērojamajiem valsts tiesību aktiem.”

Itālijas tiesības

- 9 2006. gada 12. aprīļa *decreto legislativo n. 163 – Codice dei contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture in attuazione delle direttive 2004/17/CE e 2004/18/CE* (Leģislatīvais dekrēts Nr. 163 par būvdarbu, pakalpojumu un piegāžu publiskā iepirkuma kodeksa izveidi, piemērojot Direktīvas 2004/17/EK un 2004/18/EK) (2006. gada 2. maija *GURI* parastais pielikums Nr. 100, turpmāk tekstā – “Leģislatīvais dekrēts Nr. 163/2006”) 2. panta 4. punktā ir noteikts:

“Ja šajā kodeksā nav skaidri izteiktu tiesību normu, 1. pantā minēto subjektu līgumisko darbību reglamentē arī Civillkodeksa noteikumi”.

- 10 Saskaņā ar Leģislatīvā dekrēta Nr. 163/2006 115. pantu “Cenu pielāgošana”:

“1. Visos periodiski vai pastāvīgi izpildāmos līgumos par pakalpojumiem vai piegādēm ir jāietver noteikums par periodisku cenas pārskatīšanu. Pārskatīšana tiek veikta, pamatojoties uz vadītāju, kas atbildīgi par preču un pakalpojumu iegādi, veiktu apsekojumu, balstoties uz 7. panta 4. punkta c) apakšpunktā un 5. punktā paredzēto informāciju.”

11 Šī leģislatīvā dekrēta 115. pants nebija ietverts to šī dekrēta noteikumu vidū, kas atbilstoši tā 206. pantam bija piemērojami publiskajiem līgumiem īpašajās nozarēs, kuras atbilst Direktīvas 2004/17 3.–7. pantā minētajām nozarēm.

12 *Codice civile* (Civillkodekss) 1664. panta “Izpildes procesā radušies papildu izdevumi vai grūtības” 1. punktā ir paredzēts:

“Ja neparedzamu apstākļu dēļ ir tā palielinājušās vai samazinājušās materiālu vai darbaspēka izmaksas, ka kopējā nolīgta cena palielinās vai samazinās vairāk nekā par vienu desmito daļu, līgumslēdzēja iestāde vai attīstītājs var lūgt pārskatīt šo cenu. Pārskatīšana var tikt veikta tikai saistībā ar starpību, kas pārsniedz vienu desmito daļu.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

13 *RFI* bija piešķīrusi prasītājām pamatlietā tiesības slēgt līgumu par uzkopšanas pakalpojumiem, pakalpojumiem kārtības uzturēšanai telpās un citās plašai sabiedrībai atvērtās teritorijās un palīgpakalpojumiem, ko sniedz stacijās, iekārtās, birojos un darbnīcās, kas izvietoti dažādās vietās *Direzione Compartimentale Movimento di Cagliari* (Kaljāri Reģionālā satiksmes direkcija, Itālija) pārziņā esošajā teritorijā. Līgumā bija ietverta īpaša klauzula, kurā bija noteikta nolīgtais cenas pārskatīšanas kārtība, kas ietvēra atkāpi no Civillkodeksa 1664. panta noteikumiem.

14 Minētā līguma izpildes laikā prasītājas pamatlietā lūdza *RFI* pārskatīt iepriekš nolīgto līguma cenu, lai varētu tikt ņemts vērā no personāla izmaksu palielināšanās izrietošais līguma izmaksu pieaugums. Ar 2012. gada 22. februāra lēmumu *RFI* šo lūgumu noraidīja.

15 Pēc šī noraidījuma prasītājas pamatlietā vērsās *Tribunale amministrativo regionale per la Sardegna* (Sardinijas Reģionālā administratīvā tiesa, Itālija) ar prasību atcelt šo lēmumu.

16 Ar 2014. gada 11. jūnija spriedumu *Tribunale amministrativo regionale per la Sardegna* (Sardinijas Reģionālā administratīvā tiesa) noraidīja šo prasību. Minētā tiesa uzskatīja, ka Leģislatīvā dekrēta Nr. 163/2006 115. pants nav piemērojams līgumiem, kuri – tāpat kā pamatlietā aplūkojamais līgums – ir noslēgti īpašās nozarēs. Šī tiesa būtībā uzskatīja, ka uzkopšanas pakalpojumu sniegšana stacijās, iekārtās, birojos un darbnīcās ietver tādu darbību veikšanu, kas ietilpst īpašajās nozarēs, jo šie pakalpojumi ir saistīti ar dzelzceļa transporta tīkla neatņemamiem elementiem. Minētā tiesa precizēja, ka cenu pārskatīšana nav obligāta arī saskaņā ar Civillkodeksa 1664. pantu, jo līguma puses var atkāpties no šī noteikuma, iekļaujot minētajā līgumā līguma noteikumu, kas ierobežo cenu pārskatīšanu, kā tas bija noticis pamatlietā.

17 Prasītājas pamatlietā par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā, to izvirzītajā pirmajā un otrajā pamatā apgalvojot, ka Leģislatīvā dekrēta Nr. 163/2006 115. pants vai, pakārtoti, Civillkodeksa 1664. pants – pretēji *Tribunale amministrativo regionale per la Sardegna* (Sardinijas Reģionālā administratīvā tiesa) nospriestajam – ir piemērojami pamatlietā aplūkotajam līgumam. Turklāt prasītājas pamatlietā apstrīdēja tostarp Leģislatīvā dekrēta Nr. 163/2006 115. un 206. panta atbilstību Savienības tiesībām, norādot, ka šie noteikumi, ciktāl ar tiem transporta nozarē, it īpaši atbilstošajos ar uzkopšanu saistītajos līgumos, ir izslēgta cenu pārskatīšana, ir pretrunā tostarp LES 3. panta 3. punktam, LESD 26., 101. un nākamajiem pantiem, kā arī Direktīvai 2004/17. Tādējādi valsts tiesiskais regulējums, ņemot vērā Savienības tiesību aktus, esot pārmērīgi stingrs un nepamatots. Minētais tiesiskais regulējums esot arī nepamatoti nesamērīgs un ar to uzņēmums, kam piešķirtas tiesības slēgt līgumu par uzkopšanas pakalpojumu sniegšanu, varot tikt nostādīts pakļautības un vājākā stāvoklī attiecībā pret valsts uzņēmumu, un tādēļ netaisnīgi un nesamērīgi tiktu izmainīts līgumiskais līdzsvars un galu galā arī tirgus darbības noteikumi. Visbeidzot gadījumā, ja cenas pārskatīšanas izslēgšana visos līgumos, kas noslēgti un tiek piemēroti īpašajās nozarēs, izrietētu tieši no Direktīvas 2004/17, tā būtu jāatzīst par spēkā neesošu.

18 Attiecībā uz prasītāju pamatlietā izvirzīto pirmo pamatu iesniedzējtiesa ir paudusi nodomu to noraidīt, apstiprinot *Tribunale amministrativo regionale per la Sardegna* (Sardinijas Reģionālā administratīvā tiesa) analīzi, saskaņā ar kuru uz pamatlietā aplūkojamo līgumu, ciktāl tas ar funkcionālu saikni ir saistīts ar īpašajām nozarēm, attiecas Leģislatīvā dekrēta Nr. 163/2006 noteikumi, kas piemērojami minētajām nozarēm. Iesniedzējtiesa norāda, ka tā plāno noraidīt arī prasītāju pamatlietā izvirzīto otro pamatu, jo šie noteikumi, kuriem ir imperatīvs raksturs, prevalē pār Civilkodeksa 1664. pantu, pamatlietas puses ir paredzējušas īpašu noteikumu, kas ietver atkāpi no šī panta, un minētajā pantā paredzētais nosacījums par “neparedzamiem apstākļiem” šajā lietā nav izpildīts. Šī tiesa tomēr uzskata, ka, tā kā tā pieņem galīgo nolēmumu lietā un prasītājas pamatlietā ir tai iesniegušas attiecīgu lūgumu, tai ir jāizvērtē tostarp Leģislatīvā dekrēta Nr. 163/2006 206. panta atbilstība Savienības tiesībām, ciktāl tajā ir izslēgta šī dekrēta 115. panta piemērošana ne vien līgumiem, kas ietilpst īpašajās nozarēs, bet – judikatūrā veiktās interpretācijas ceļā – arī pakalpojumu līgumiem, kuri, pat ja tie neietilpst īpašajās nozarēs, ar funkcionālu saikni ir saistīti ar minētajām nozarēm. Turklāt iesniedzējtiesa uzskata, ka tai atbilstoši Tiesas judikatūrai ir jāvērtē Tiesā ar prasītāju pamatlietā izvirzīto jautājumu par Direktīvas 2004/17 spēkā esamību.

19 Šādos apstākļos *Consiglio di Stato* (Valsts padome, Itālija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai Eiropas Savienības tiesībām (it īpaši LES 3. panta 3. punktam, LESD 26., 56.–58. un 101. pantam, kā arī [Hartas] 16. pantam un Direktīvai 2004/17) atbilst tāda valsts tiesību interpretācija, kura nepieļauj cenu pārskatīšanu līgumos, kuri attiecas uz [...] īpašajām nozarēm, īpaši līgumos nozarēs, kuru priekšmets nav minēts pašā direktīvā, bet ko ar īpašajām nozarēm saista funkcionāla saikne?

2) Vai Direktīva 2004/17 (ja tiktu uzskatīts, ka cenu pārskatīšanas nepieļaušana visos līgumos, kas noslēgti un tiek piemēroti [...] īpašajās nozarēs, izriet tieši no tās) atbilst Eiropas Savienības principiem (it īpaši LES 3. panta 1. punktam, LESD 26., 56.–58. un 101. pantam, kā arī [Hartas] 16. pantam), “ņemot vērā to, ka tā ir netaisnīga, nesamērīga, izmaina līgumisko līdzsvaru un tādējādi arī efektīva tirgus noteikums?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

20 Uzdodot pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai LES 3. panta 3. punkts, LESD 26., 56.–58. un 101. pants, Hartas 16. pants un Direktīva 2004/17 ir jāinterpretē tādējādi, ka atbilstoši tiem nav pieļaujami tādi valsts tiesību noteikumi kā pamatlietā, kuros nav paredzēta periodiska cenu pārskatīšana pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas minētajā direktīvā paredzētajās nozarēs.

21 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru sadarbības starp Tiesu un valstu tiesām ietvaros nepieciešamība veikt valsts tiesai noderīgu Savienības tiesību interpretāciju prasa, lai tā stingri ievērotu prasības attiecībā uz lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu saturu, kas ir skaidri noteiktas Tiesas Reglamenta 94. pantā, par kurām iesniedzējtiesai ir jābūt informētai (spriedums, 2017. gada 26. jūlijs, *Persidera*, C-112/16, EU:C:2017:597, 27. punkts un tajā minētā judikatūra). Šīs prasības turklāt ir atgādinātas Tiesas Ieteikumos valsts tiesām par prejudiciālās tiesvedības ierosināšanu (OV 2012, C 338, 1. lpp.).

22 Tātad, kā noteikts Reglamenta 94. panta a) un c) punktā, lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu, pirmkārt, ir jāietver fakts, kuriem ir nozīme, kopsavilkums vai vismaz to fakts izklāsts, uz kuriem balstīti jautājumi, un, otrkārt, to iemeslu izklāsts, kas likuši iesniedzējtiesai šaubīties par noteiktu Savienības tiesību normu interpretāciju vai spēkā esamību, kā arī saikne, ko tā konstatējusi starp šīm

tiesību normām un pamatlietai piemērojamajiem valsts tiesību aktiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 26. jūlijs, *Persidera*, C-112/16, EU:C:2017:597, 28. un 29. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

- 23 Šajā ziņā ir jānorāda, ka iesniedzējtiesas nolēmumā nav sniegts nekāds skaidrojums par LES 3. panta 3. punkta, kā arī LESD 26., 57., 58. un 101. panta interpretācijas nozīmi strīda pamatlietā atrisināšanai. Tas pats attiecas arī uz LESD 56. pantu, ciktāl tas attiecas uz aspektiem, kas nav šī sprieduma 32. punktā ietvertie Tiesas izskatītie aspekti.
- 24 No tā izriet, ka pirmais jautājums šajā ziņā ir nepieņemams.
- 25 Pirmkārt, attiecībā uz Direktīvas 2004/17 un tās pamatā esošo vispārējo principu interpretāciju iesniedzējtiesa uzskata, ka pamatlietā aplūkotais līgums ietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā, jo to ir noslēgusi līgumslēdzēja iestāde šīs direktīvas izpratnē, šajā gadījumā – *RFI*, un tas ar funkcionālu saikni ir saistīts ar dzelzceļa pārvadājumu darbību, kas ietilpst minētās direktīvas piemērošanas jomā.
- 26 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka Direktīva 2004/17 faktiski ir piemērojama ne tikai līgumiem, kuru slēgšanas tiesības tiek piešķirtas šīs direktīvas 3.–7. pantā tieši paredzētajās darbības jomās, bet arī līgumiem, kuri, lai gan tiem ir cits raksturs un tie tādējādi paši par sevi parasti ietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (OV 2004, L 134, 114. lpp.), piemērošanas jomā, ir paredzēti Direktīvā 2004/17 noteikto darbību veikšanai. Līdz ar to, ciktāl līgumslēdzējas iestādes noslēgtam līgumam ir saikne ar darbību, kuru tā veic šīs direktīvas 3.–7. pantā paredzētajās nozarēs, šim līgumam ir piemērojamas minētajā direktīvā paredzētās procedūras (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 10. aprīlis, *Ing. Aigner*, C-393/06, EU:C:2008:213, 56.–59. punkts).
- 27 Turklāt, lai arī iesniedzējtiesas nolēmumā nav ietverta neviena norāde par pamatlietā aplūkojamā līguma vērtību, no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka šī vērtība pārsniedz minētās direktīvas piemērošanai noteikto robežvērtību, kas atbilstoši direktīvas 16. panta a) punktam ir 400 000 euro.
- 28 Direktīvai 2004/17 tādējādi ir nozīme saistībā ar atbildi uz pirmo prejudiciālo jautājumu.
- 29 Šajā ziņā ir jānorāda, ka ne no viena minētās direktīvas noteikuma neizriet, ka tā būtu interpretējama tādējādi, ka tai ir pretrunā tādas valsts tiesību normas kā Leģislatīvā dekrēta Nr. 163/2006 115. pants, skatot to kopsakarā ar minētā dekrēta 206. pantu, kuros nav paredzēta cenu periodiska pārskatīšana pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas šajā pašā direktīvā minētajās nozarēs, jo šajā direktīvā dalībvalstīm nav noteikts nekāds konkrēts pienākums paredzēt noteikumus, kas liktu līgumslēdzējai iestādei pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas pārskatīšanas rezultātā piešķirt otrai līgumslēdzējai pusei cenas palielinājumu.
- 30 Tāpat arī Direktīvas 2004/17 pamatā esošie vispārējie principi, tostarp no tiem izrietošais vienlīdzīgas attieksmes princips un pārskatāmības pienākums, kas paredzēti šīs direktīvas 10. pantā, neaizliedz šādas tiesību normas. Tieši pretēji – nevar izslēgt, ka cenas pārskatīšana pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas varētu būt pretrunā šim principam un šim pienākumam (pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 7. septembris, *Finn Frogne*, C-549/14, EU:C:2016:634, 40. punkts). Proti, kā savos rakstveida apsvērumos norādījusi Komisija, līguma cenai ir ārkārtīgi svarīga nozīme līgumslēdzējas iestādes veiktajā piedāvājumu izvērtējumā, kā arī tās lēmumā par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu kādam saimnieciskās darbības subjektam. Šis svarīgums izriet arī no tā, ka abos līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijos, kas ietverti Direktīvas 2004/17 55. panta 1. punktā, ir iekļauta norāde uz cenu. Šādos apstākļos valsts tiesību normas, kurās nav paredzēta periodiska cenu pārskatīšana pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas šajā direktīvā minētajās nozarēs, var drīzāk veicināt minēto principu ievērošanu.

- 31 No šiem apsvērumiem izriet, ka Direktīva 2004/17 un tās pamatā esošie vispārējie principi ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tādas valsts tiesību normas kā pamatlietā aplūkotās, kurās nav paredzēta periodiska cenu pārskatīšana pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas šajā direktīvā minētajās nozarēs.
- 32 Otrkārt, attiecībā uz LESD 56. panta interpretāciju ir jānorāda, ka šajā pantā saistībā ar pakalpojumu sniegšanas brīvību ir paredzēti vienlīdzības un nediskriminācijas principi, kā arī pārskatāmības pienākums, un šī sprieduma 30. punktā jau tika izvērtēta tādu valsts tiesību normu kā pamatlietā aplūkotās saderība ar šiem principiem un šo pienākumu. Līdz ar to šajā ziņā nav vēlreiz jāveic šī panta interpretācija.
- 33 Treškārt, runājot par Hartas 16. panta interpretāciju, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Hartas 51. panta 1. punktu tās noteikumi attiecas uz dalībvalstīm tikai tad, ja tās īsteno Savienības tiesības. Atbilstoši Hartas 51. panta 2. punktam ar Hartu netiek paplašināta Savienības tiesību piemērošanas joma, paplašinot Savienības kompetences, un Savienībai netiek noteiktas nekādas jaunas kompetences vai uzdevumi, nedz grozītas kompetences un uzdevumi, kā tie noteikti Līgumos. Tāpēc Tiesai atbilstoši Hartai Savienības tiesības ir jāinterpretē Savienībai piešķirtās kompetences robežās (spriedums, 2014. gada 10. jūlijs, *Julián Hernández u.c.*, C-198/13, EU:C:2014:2055, 32. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 34 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka jēdziens “Savienības tiesību īstenošana” Hartas 51. panta izpratnē izvirza priekšnoteikumu par saiknes pastāvēšanu starp Savienības tiesību aktu un attiecīgo valsts pasākumu. Tiesa it īpaši ir secinājusi, ka Savienības pamattiesības nav piemērojamas valsts tiesiskajam regulējumam tādēļ, ka Savienības tiesībās attiecīgajā jomā nav paredzēti nekādi konkrēti pienākumi dalībvalstīm saistībā ar situāciju pamatlietā (spriedums, 2014. gada 10. jūlijs, *Julián Hernández u.c.*, C-198/13, EU:C:2014:2055, 34. un 35. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 35 Šajā gadījumā, tā kā no šī sprieduma 29. un 30. punkta izriet, ka nedz ar Direktīvu 2004/17, nedz ar tās pamatā esošajiem vispārējiem principiem dalībvalstīm nav noteikts konkrēts pienākums paredzēt noteikumus, kuros līgumslēdzējai iestādei pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas būtu prasīts pārskatīšanas rezultātā piešķirt otrai līgumslēdzējai pusei cenas palielinājumu, pamatlietā aplūkotajiem Legīslatīvā dekrēta Nr. 163/2006 noteikumiem, ciktāl tajos nav paredzēta to līgumu cenu periodiska pārskatīšana, kuri ietilpst šajā direktīvā minētajās nozarēs, nav saiknes ar minēto direktīvu, un tādējādi tie nevar tikt uzskatīti par tādiem, ar kuriem tiek īstenotas Savienības tiesības.
- 36 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīva 2004/17 un tās pamatā esošie vispārējie principi ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tādas valsts tiesību normas kā pamatlietā aplūkotās, kurās nav paredzēta periodiska cenu pārskatīšana pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas šajā direktīvā minētajās nozarēs.

Par otro jautājumu

- 37 No Tiesas judikatūras izriet, ka Tiesa noraida valsts tiesas iesniegto lūgumu kā nepieņemamu, ja ir acīmredzams, ka Savienības tiesību normas interpretācijai vai spēkā esamības vērtējumam, ko ir lūgusi valsts tiesa, nav nekādas saistības ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem vai priekšmetu, vai ja problēmai ir hipotētisks raksturs (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 28. marts, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 50. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 38 Šajā ziņā ir jānorāda, ka šis jautājums, ar kuru iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Direktīva 2004/17 ir spēkā esoša, ir balstīts uz premisu, ka pamatlietā aplūkotie Legīslatīvā dekrēta Nr. 163/2006 noteikumi, ciktāl tajos nav paredzēta to līgumu cenu periodiska pārskatīšana, kuri ietilpst šajā direktīvā minētajās nozarēs, ir uzskatāmi par šīs direktīvas īstenošanu.

- 39 Tomēr, tā kā no pirmā jautājuma pārbaudes izriet, ka nedz Direktīvai 2004/17, nedz tās pamatā esošajiem vispārējiem principiem nav pretrunā tādas valsts tiesību normas kā pamatlietā aplūkotās, kurās nav paredzēta periodiska cenu pārskatīšana pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas šajā direktīvā minētajās nozarēs, šim jautājumam ir hipotētisks raksturs.
- 40 Šādos apstākļos ir jākonstatē, ka otrais jautājums ir nepieņemams.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 41 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (devītā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/17/EK (2004. gada 31. marts), ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 1251/2011 (2011. gada 30. novembris), un tās pamatā esošie vispārējie principi ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tādas valsts tiesību normas kā pamatlietā aplūkotās, kurās nav paredzēta periodiska cenu pārskatīšana pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas šajā direktīvā minētajās nozarēs.

[Paraksti]